

Sygn. akt I C 31/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: Aleksandra Pisera

po rozpoznaniu w dniu 8 czerwca 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W.**

przeciwko **J. P.**

o zapłatę

1. zasądza od J. P. na rzecz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. tytułem wypłaconych świadczeń pracowniczych na rzecz dwóch byłych pracowników pozwanego kwotę 9.512,42 (dziewięć tysięcy pięćset dwanaście 42/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 27 marca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od J. P. na rzecz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. kwotę 1.200,00 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. przyznaje kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego adw. Z. B. wynagrodzenie w wysokości 1.476,00 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych, w tym należny podatek od towarów i usług, którą to kwotę wypłacić tymczasowo ze Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zgierzu;
4. nakazuje pobrać od J. P. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 1.476,00 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem wynagrodzenia kuratora;
5. nie obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu pozostałych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 31/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 lipca 2014 r. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. reprezentowany przez Marszałka Województwa (...) wystąpił

o zasądzenie od J. P. kwoty 9.512,42 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania tytułem wypłaconych świadczeń pracowniczych dwóm byłym pracownikom pozwanego.

(pozew – k. 2-3)

W dniu 31 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który następnie został uchylony na podstawie

art. 502¹ § 1 kpc.

(nakaz zapłaty – k. 13, postanowienie – k. 59)

Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2015 r. Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 k.p.c.

(postanowienie – k. 22)

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2015 r. Sąd podjął zawieszony postępowanie oraz, na wniosek powoda, ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora.

(postanowienie – k. 51)

W dniu 31 marca 2016 roku kurator pozwanego złożył odpowiedź na pozew, w której wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

(odpowiedź na pozew – k. 69)

Na terminie rozprawy 8 czerwca 2016 r. kurator pozwanego wniósł o oddalenie powództwa.

(protokół rozprawy – k. 73)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 marca 2014 r. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 6 i ust. 2, art. 12 i art. 16 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r. nr 158 poz. 1121), wypłacił na rzecz byłych pracowników pozwanego J. P. prowadzącego uprzednio działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. P. z siedzibą w Z. kwotę 9.512,42 zł z tytułu wynagrodzenia za pracę, w tym na rzecz I. P. kwotę 4.500,49 zł oraz na rzecz K. Z. kwotę 5.011,93 zł. Pozwany został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej 17 kwietnia 2012 r.

(poświadczona za zgodność z oryginałem kopia zbiorczej listy wypłat z dnia 26 marca 2014 r. – k. 6, wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP – k. 7)

Pismem z dnia 26 marca 2014 r. powód zawiadomił J. P. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. P. z siedzibą w Z. o dokonanej wypłacie oraz wezwał go do zapłaty kwoty 9.512,42 zł stanowiącej równowartość świadczeń wypłaconych ze środków funduszu na wniosek 2 byłych pracowników pozwanego łącznie z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia następnego po dokonaniu wypłaty w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wezwania.

(poświadczona za zgodność z oryginałem kopia wezwania – k. 4, poświadczona za zgodność z oryginałem kopia zwrotnego potwierdzenia odbioru – k. 5-5v)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i podlegało uwzględnieniu.

Stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2006 r. nr 158 poz. 1121 ze zm.), w razie niewypłacalności pracodawcy niezaspokojone roszczenia pracownicze, zwane dalej "roszczeniami", podlegają zaspokojeniu ze środków Funduszu. Jak stanowi ust. 2 pkt 1 omawianego przepisu, zaspokojeniu ze środków Funduszu podlegają należności główne z tytułu wynagrodzenia za pracę. Zgodnie z ust. 3, roszczenia wymienione w tym przepisie podlegają zaspokojeniu za okres nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy albo za okres nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające ustanie stosunku pracy, jeżeli ustanie stosunku pracy przypada w czasie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy. Zgodnie z ust. 6, roszczenia

wymienione w ustawie podlegają zaspokojeniu także w przypadku, gdy uprawnienie do nich powstanie w dniu stanowiącym datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy lub w dniu ustania stosunku pracy.

Jak stanowi art. 8 ust. 1 pkt 6 w/w, niewypłacalność pracodawcy zachodzi, gdy w postępowaniu krajowym w razie niezaspokojenia przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych zgodnie z przepisami art. 7-7i ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, ze zm.) lub przepisami o swobodzie działalności gospodarczej organ ewidencyjny wykreśli pracodawcę będącego osobą fizyczną z Ewidencji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez pracodawcę działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 8 ust. 2, datą niewypłacalności jest data dokonania wykreślenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.

Stosownie do art. 16 ust. 1, wypłata świadczeń może nastąpić także na podstawie wniosku pracownika, byłego pracownika lub uprawnionych do renty rodzinnej członków rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika.

Zgodnie z art. 23 ust. 1, przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń. Jak stanowi ust. 2 powołanego przepisu, przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia na rzecz Funduszu korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę.

W niniejszej sprawie Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w W. wypłacił na rzecz 2 byłych pracowników J. P. prowadzącego do 17 kwietnia 2012 r. działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. P. z siedzibą w Z. kwotę 9.512,42 zł z tytułu wynagrodzenia za pracę wskutek niewypłacalności pracodawcy w związku z zaprzestaniem prowadzenia przez niego działalności gospodarczej i wykreśleniem go z ewidencji. Stosownie do powołanego przepisu art. 23 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, powodowi przysługuje w tej sytuacji roszczenie do byłego pracodawcy o zwrot wypłaconych świadczeń. Na rzecz powoda należało zatem zasądzić dochodzoną kwotę.

Na podstawie art. 481 § 1 i § 2 kc Sąd zasądził od pozwanego odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia następnego po dniu dokonania zapłaty przez fundusz. W tej dacie roszczenie powoda stało się bowiem wymagalne. Mając jednakże na uwadze, iż wyrok w niniejszej sprawie został wydany w dacie obowiązywania znowelizowanych przepisów w zakresie odsetek określonych w Kodeksie Cywilnym, niezbędnym było uwzględnienie przedmiotowych zmian w treści wyroku. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015/1830) art. 481 kc otrzymał, począwszy od jego § 2, następujące brzmienie: Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Nadto, w dodanych § 2¹-2⁴ powołanego przepisu, wskazano, iż: maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹); jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²); postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów

o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³); Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie (§ 2⁴).

W dotychczasowym brzmieniu powołanego art. 481 k.c., wskazywano jedynie, iż odsetki za opóźnienie, w przypadku, gdy ich wysokość nie była z góry oznaczona, równe są wysokości odsetek ustawowych. W przypadku natomiast, gdy wierzytelność była oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel mógł żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy, bez żadnych ograniczeń.

W myśl art. 56 powołanej ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie natomiast z art. 57 te same ustawy, z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Powyższe rozróżnienie odsetek zasądzonych w wyroku jest tym bardziej uzasadnione, iż do 31 grudnia 2015 roku Kodeks cywilny posługiwał się jednakowym pojęciem odsetek ustawowych na oznaczenie odsetek kapitałowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) oraz miały one jednakową wysokość, podczas gdy od 1 stycznia 2016 roku funkcjonują w tej ustawie dwa pojęcia a mianowicie odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto drugie z nich są wyższe od pierwszych.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym było zasądzenie odsetek poczynszy od wskazanych powyżej dat do dnia 31 grudnia 2015 roku (tj. dnia poprzedzającego wejście w życie przedmiotowej ustawy nowelizującej, w zakresie przepisów dotyczących odsetek określonych w kodeksie cywilnym) w wysokości odsetek ustawowych, określonych w art. 481 k.c. w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 roku, które wynosiły wówczas 8 % rocznie, a od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty, odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 k.c. w aktualnym brzmieniu, które wynoszą obecnie 7 % w skali roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 2 kpc, zasądzając na rzecz powoda 1.200 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. 2013 r., poz. 490). Powołane rozporządzenie znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie z uwagi na brzmienie § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (wejście w życie 1 stycznia 2016 r.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804), zgodnie z którym, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 roku w sprawie w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. 2013. 1476) w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Sąd przyznał kuratorowi kwotę 1.476 zł wynagrodzenia, w tym należny podatek od towarów i usług.

Stosownie do art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1025 ze zm.) w zw. z art. 98 kpc Sąd nakazał pobranie od pozwanego kwoty 1.476 zł wynagrodzenia kuratora uiszczonej tymczasowo ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu.

W zakresie opłaty sądowej w kwocie 476 zł Sąd postanowił nie obciążać pozwanego wskazanymi kosztami stosownie do przepisu art. 102 k.p.c. Zgodnie z powołanym przepisem, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 9 sierpnia 2012 r. (V CZ 26/12, LEX nr 1231638), przepis art. 102 k.p.c. wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiąc wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby niesłuszne, czy wręcz niesprawiedliwe. Art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie "w wypadkach szczególnie uzasadnionych", które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez sąd orzekający na tle okoliczności konkretnej sprawy. Do okoliczności tych zalicza się m.in. sytuację majątkową i osobistą strony, powodującą, że obciążenie jej kosztami może pozostawać w kolizji z zasadami współżycia społecznego. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mogą być również brane pod uwagę okoliczności dotyczące charakteru sprawy (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2012 r., II CZ 95/12, LEX nr 1232771, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2012 r., I UZ 86/12, LEX nr 1228427). W postanowieniu z dnia 26 września 2012 r. (II CZ 100/12, LEX nr 1232760) Sąd Najwyższy wskazał, iż ocena, czy w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony należy do swobodnej decyzji sądu ze względu na konieczność zapewnienia poczucia sprawiedliwości oraz realizacji zasady słuszności.

Powód nie poniósł przedmiotowej opłaty sądowej z uwagi na fakt, iż jest z mocy prawa zwolniony z kosztów sądowych. Pozwany został obciążony obowiązkiem uiszczenia niebagatelnej kwoty przekraczającej 10.000 zł wraz z kosztami postępowania, wobec czego obciążenie go dodatkowo kwotą 476 zł (nieuiszczoną przez powoda) godziłoby w poczucie sprawiedliwości.

W tym stanie faktycznym należało orzec jak w sentencji.